

„Roušky nesmyslně i v lese. Lidé se za covidu podvolili. Kdo mluvil jinak, byl za vyvrhele“

- CZ24 News | 24. dubna 2023

ČESKO: Před třemi lety byla skoro celá Evropa ponořena do hlubokého lockdownu. Probíhala totiž právě doba covidová, o níž nikdo nevěděl, kdy skončí a jaké bude mít následky. Po třech letech se může někdy jevit, že to byl takový zvláštní sen. Jenže nebyl. Nebo byl a zaslouží si výklad.

Inspirací pro tuto debatu mi byl Anastáz Opasek, nezapomenutelný opat břevnovského kláštera, který pořádal v osmdesátých letech v bavorském exilu pravidelná setkání vítězů a poražených z roku 1948. Lidí, kteří v klíčových letech zastávali protichůdné postoje a názory, na které by po letech mohli pohlédnout z odstupu. K tomu jsem pozval osobnosti, jež o věci psaly, reflektovaly ji a popisovaly. Publicistky **Angeliky Bazalové**, novináře **Petra Holuba**, biologa a spisovatele **Stanislava Komárka**, publicisty a filozofa **Petra Šourka** a novináře **Petra Koubského** jsem se zeptal, jestli se nyní cítí být na straně vítězů, nebo poražených...

Po třech letech, kdy se Evropa ponořila do hlubokého lockdownu, od covidu se může někdy jevit, že to byl takový zvláštní sen. Jenže nebyl. Nebo byl a zaslouží si výklad. Tentokrát v Salonu Týdeníku Echo. Foto: Jan Zatorsky

Bazalová: Možná jsem přehnaně sebevědomá, ale když si čtu své články o covidu – a občas to pro osvěžení paměti dělám –, tak toho není moc, co bych musela opravit. Nemluví o nějakých krátkých glosách na Facebooku, tam mohlo dojít k rychlým soudům, které jsem neměla možnost si ověřit. Ale pokud jde o to podstatné, tak tam za vším stojím.

A co bylo to podstatné?

Bazalová: Třeba to, že se má očkovat riziková populace, nikoli děti. Že děti nejsou ohroženou skupinou, že risk-benefit analýza vychází u dětí úplně jinak než u dospělých, což je úplně zásadní. Nebo pak ten obrovský spor z podzimu 2021, jestli neočkovaní budou muset jít do nějakých zvláštních karantén, čili že se stanou předmětem diskriminace. To byla tehdy velmi vypjatá atmosféra, a když jsem jednoznačně prosazovala, aby se žádné speciální zacházení pro neočkované nezavádělo, tak to nebylo vůbec jednoduché. To jsem opravdu pocítila těžkou vlnu až nenávisti. Přitom šlo o základní věci svobody a rovnosti. Jsem vlastně na sebe pyšná, že jsem to v tom jednostranně nastaveném novinářském prostředí ustála. Další vývoj mi dal za pravdu.

Koubský: Přemýšlím, kde se v tom rozdělení vítězové–poražení vidím. Takhle mě zatím nikdy nenapadlo o tom uvažovat. Nepřipadám si ani jako poražený, ani jako vítěz. Jsem novinář, který se snažil po celou dobu reflektovat, co se děje. Vycházel jsem z poznatků, které byly k dispozici, přičemž se to pořád měnilo. Hodně jsem pracoval s daty. Snažil jsem se vždy připomínat, že nic není stoprocentní a je na to možné pohlížet z různých pozic. Tedy většinou: pár věcí jednoznačných bylo. Jestli bych něco vzal zpátky, tak určitě by toho bylo víc, ale je nesmysl na to pohlížet takto, protože tehdy jsme to nevěděli.

Co by to mohlo být?

Koubský: Zpětně je jasné, že tvrdost vládních opatření byla mnohdy nepřiměřená. Ale nemyslím, že byla ta situace tak jasná, že by se to tehdy dalo tvrdit jednoznačně. Vždycky se musí vycházet z toho, na co jsou momentálně podklady. Tam, kde nejsou, je lepší opatrnost. Je ale nutné ještě říct, že celá ta věc byla natolik zpolitizovaná, že oddělit od sebe věcnou stránku – medicínskou, přírodovědeckou atd. – a politickou je prakticky nemožné. Ta krize to propletla dohromady a maximálně znejasnila. Kdo nakonec rozhodoval, nebyli odborníci, ale politici. Téměř ve všem. A rozhodně o tom nerozhodovali novináři.

No, namítl bych, že média dost rozjížděla a rozpalovala atmosféru, na kterou pak veřejnost a politici reagovali. Je přitom nutné odlišit novináře, jako vás, kteří události reflektovali a psali o nich odborně. Ti ale atmosféru s dovolením nevytvářejí. Vytvářejí ji titulky. A to nikoli ty uklidňující a strážlivé.

Komárek: Běžná komerční média se orientují podle koeficientu sledovanosti. Čili čím je zpráva víc otřásající, tím má větší efekt. To je prosté a nezpůsobuje to žádný ďábel za tím, ale čistě tržní selekční mechanismus. To ale neúměrně přehřívá konflikty ve společnosti, přičemž nikdo asi neví, co s tím... On ten covid byl vlastně velice zajímavý celoplanetární pokus nikdy neviděného rozsahu. Mě na tom nejvíc poděsila rychlost omezení občanských práv a mizivý odpor proti tomu.

AUTOR: Jiří Peňás

[ZDROJ](#)